

Erhverv
J.nr. 2022 – 86276
Tilladelse nr. 865-2022-86276
Ref. sawth
Den 2. marts 2026

Bilag 3 – Indkomne høringssvar til ansøgning om råstofindvinding i fællesområde 526-IA Bakkegrund Syd

Ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har været i høring i perioden 12. maj til 11. juni 2025 hos offentligheden og relevante myndigheder.

Til den offentlige høring blev der indsendt høringssvar fra følgende:

- Rohde Nielsen A/S

Til myndighedshøringen blev der indsendt høringssvar fra følgende:

- Landbrugs- og fiskeristyrelsen
- Etablissement- og Terrænkommendoen (Tidligere Forsvarsministeriet Ejendomsstyrelsen)
- Beredskabsstyrelsen - Sikre Farvande

Høringssvar i forbindelse med høringen ses i deres helhed herunder.

Høringssvar til den offentlige høring

Rohde Nielsen A/S (RN)

”Baggrund

RN afgav den 2. maj 2025 høringssvar til Sibelcos ansøgning om indvinding i fællesområde 526- DA Klintegrund (journalnummer 2022-85833). RN gjorde i høringssvaret en række indsigelser gældende til den konkrete ansøgninger, herunder, at

- 1) Indvinding ikke skal ske med indvindingsmetoden stiksugning.*
- 2) Der skal ikke gives en tilladelse til indvinding til brug for produktion af beton m.v. og eksport.*
- 3) Indvindingsområder skal være til rådighed til indvinding til almene formål.*
- 4) Der skal ikke i en ny tilladelse til indvinding i fællesområdet indsættes vilkår om fyldsandsforbud- eller begrænsning.*
- 5) Der foreligger særlige behov for indvinding af råstoffer til Bornholm, som skal sikres via råstofrummelighed på søterritoriet.*

Indsigelserne er uddybet i det afgivne høringssvar.

Miljøstyrelsen skal ikke give tilladelse til indvinding i Fællesområdet

RN kan ikke tilslutte sig, at der kan gives en tilladelse til indvinding i Fællesområdet på de ansøgte vilkår som angivet i Sibelcos ansøgning. RN fastholder heroverfor de indsigelser, der blev gjort gældende i høringssvaret af 2. maj 2025 vedrørende 526-DA Klintegrund, i deres helhed.

RN kan konstatere, at der samtidig med ansøgningen om indvinding af råstoffer i Fællesområdet er indgivet en separat ansøgning fra Sibelco om tilladelse til indvinding af råstoffer i Auktionsområdet. Det er RN's forståelse, at Sibelco fik tildelt området ved en auktion i 2021, men at det først er i forbindelse med ansøgningen af den 27. februar 2025, at det vil blive udlagt til indvinding. Med henvisning til indsigelserne mod ansøgningen om tilladelse til indvinding af råstoffer i fællesområdet 526-DA Klintegrund af 2. maj 2025 gør RN gældende, at Miljøstyrelsen skal afvise ansøgningen om tilladelse til indvinding i Fællesområdet og alene give Sibelco tilladelse til at foretage indvinding i Auktionsområdet. Dette er særligt begrundet i:

1. Beskrivelsen af formålene i de to ansøgningerne til henholdsvis Fællesområdet og Auktionsområdet er den samme. Der er derfor ikke noget til hinder for, at Sibelco kan foretage indvinding til deres projekter (som angivet i formålsbeskrivelsen) med en tilladelse til indvinding i Auktionsområdet.
2. Det er uden betydning, hvorvidt Sibelco anser, at der er tilstrækkelige ressourcer i Auktionsområdet, da Sibelco efterfølgende kan søge om tilladelse til yderligere indvinding i Auktionsområdet. Der henvises til ansøgningen, hvor det i punkt 2 fremgår, at ansøgningen alene dækker den nordlige del af Auktionsområdet.
3. Ved indvinding med stiksugning vil havbunden i Fællesområdet med stor sandsynlighed blive så skadet, at det vil forhindre fremtidig indvinding. Miljøstyrelsen skal ikke give tilladelse til indvinding, der skader mulighederne for fremtidig indvinding med slæbesugning i et af de få eksisterende fællesområder omkring Bornholm, hvor der i forvejen er mangel på tilgængelige råstoffer.
4. En tilladelse til at foretage indvinding med stiksugning vil de facto give Sibelco monopol til indvinding i Fællesområdet, hvilket er i strid med formålet med udlægning af og indvinding i fællesområder under råstoflovens regler. Dette skyldes, at når først stiksugning har været anvendt, kan der ikke efterfølgende ske indvinding ved slæbesugning. Slæbesugning er den langt mest anvendte indvindingsmetode og også den som er mest skånsom for miljøet.
5. Samtidig følger det af råstofafgiftsloven, at der ikke ved indvinding til eksport skal betales en råstofafgift, jf. lovens § 5, stk. 3. En tilladelse til at foretage indvinding i Fællesområdet vil derfor ikke alene medføre skader på havbunden, men vil også fritage indvinder fra at betale afgifter for de indvundne råstoffer, der anvendes til eksport. Det bør ikke komme

fremtidige indvinderes muligheder for indvinding til skade, hvorfor Sibelco må anvende det Auktionsområde, der er blevet udlagt.

Afsluttende bemærkninger

Miljøstyrelsen skal dermed ikke blot afvise ansøgningen om tilladelse til indvinding af råstoffer i fællesområdet 526-DA Klintegrund ved brug af stiksugning og til produktion af beton mv. Ansøgningen om indvinding i Fællesområdet (526-IA Bakkegrund Syd) skal afvises af de samme grunde samt med henvisning til de supplerende bemærkninger ovenfor.

RN har ikke indsigelser mod, at Sibelco tildeles en tilladelse til at indvinde råstoffer i Auktionsområdet, som de har erhvervet, men skal for god ordens skyld gøre gældende, at dette er forudsat, at de ansøgte to områder – henholdsvis Fællesområdet og Auktionsområdet – ikke overlapper hinanden med den konsekvens, at det nuværende fællesområde 526-IA Bakkegrund Syd de facto vil blive indskrænket.”

Landbrugs- og Fiskeristyrelsen

”Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har gennemgået det ansøgte og også sendt dette i høring hos relevante foreninger/fiskere. Vi har ikke modtaget svar på denne høring, og vi vurderer heller ikke, at det ansøgte vil berøre eventuelle fremtidige fiskeriinteresser. Vi har derfor ikke bemærkninger til det ansøgte.”

Etablissement- og Terrænkommendoen

”Efter høring af myndigheder under Forsvarsministeriet, skal Etablissement- og Terrænkommendoen oplyse, at der er følgende bemærkninger:

- 1. Etablissement- og Terrænkommendoen noterer sig, at de skitserede indvindingsområder er sammenfaldende med et af Forsvarets øvelses- og skydeområder syd for Bornholm. I dette område, der er markeret i søkort med mere, pågår der periodisk skydeøvelser fra land, og Etablissement- og Terrænkommendoen henstiller således til, at der indhentes information om disse aktiviteter i Efterretninger for Søfarende, der fremgår af Søfartsstyrelsens hjemmeside.*

Oplysninger om skydninger kan indhentes ved Sikkerhedskontoret, tlf. 56978106 / 20106551. En oversigt for planlagte aktiviteter for Raghammer Skydeterræn kan findes på Forsvarets hjemmeside.

- 2. Generelt skal der i forbindelse med arbejde ved/i havbunden gøres opmærksom på, at såfremt der bliver identificeret/forekommer fund af ueksploderet ammunition eller lignende farlige genstande, skal arbejdet straks indstilles, og der skal tages kontakt til Søværnskommendoen jvnfør BEK 1229 af 03/10/2023 § 9 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande.*

Søværnskommendoen ved National Maritime Operations Centre (NMOC) kan telefonisk kontaktes på: +45 728 50380/+45 728 50370. Foruden ovenstående forhold, skal der gøres opmærksom på, at de udstedte tilladelser, samt kontaktoplysninger til det firma eller de skibe som eventuelt skal udføre arbejdet, skal være tilgængelige for

Søværnskommandoen, NMOC via den myndighed, der ud- Sagsnr.: 2021/007416 Dok.nr.: 1344997 Side 2 af 2 steder tilladelsen. Såfremt der er opdateringer i kontaktoplysningerne, kan disse fremsendes direkte til Søværnskommandoen, NMOC på nedenstående adresser:

<i>Navn:</i>	<i>Telefon:</i>	<i>e-mail:</i>
<i>Vagthavende officer:</i>	<i>+45 728 50380</i>	<i>FKO-KTP-NMOC-VO@mil.dk</i>
<i>Maritime Assistance Service:</i>	<i>+45 728 50370</i>	<i>mas@sok.dk</i>
	<i>+45 728 50371</i>	
<i>Omstilling:</i>	<i>+45 728 12300</i>	

”

Sikre Farvande

”Jeg vedlægger 3 udsnit af søkort for området, hvor de modtagne GIS-filer er indlagt i nr. 1 og 2

Heraf ses det, at Fællesområde 562-IA allerede er vist i søkortet og er beliggende delvist inden for forsvarets skydeområde Raghammer

Desuden overlapper efterforskningsområde Bakkegrund Syd en i søkortet vist gasledning (mener det er Baltic Pipe), hvor arbejder inden for 200 meter af ledningen forudsætter en accept fra ledningsejeren

*Sikre Farvande har ingen indsigelser til de to høringer for Baggerund Syd og har ingen bemærkninger til det nævnte overlap med sejladskorridor S11 i Havplanen, idet råstofindvinding som udgangspunkt ses forenelig med sejlads
Hvorvidt Søfartsstyrelsen/Havplan har bemærkninger vides ikke”*

Bemærkninger til høringssvar fra ansøger

Bemærkninger til høringssvar fra Rohde Nielsen A/S:

”Nedenstående bemærkninger til Rohde Nielsens høringssvar er overordnet for alle punkterne i høringssvaret og gælder samlet for alle tre af Sibelcos ansøgte råstofområder.

Med høje krav til kvalitet og kornstørrelse på det indvundne sand kræves indvinding med stiksugning. Ved indvinding af kvalitetssand til produkter, som skal leve op til kundernes høje krav, er det nødvendigt, at sandet kan indvindes fra et delområde, hvor Sibelco har kendskab til sandets kvalitet. Derfor skal sandindvindingen ske ved stiksugning, hvor sandet kan indvindes fra et specifikt område, hvor den rette type sand kan anvendes til hvert enkelt produkt.

At stiksugning entydigt skulle forhindre fremtidig slæbesugning på sandbunden, er svært at forstå. Det er meget udbredt, at der i fællesområder i Danmark, pågår både stik- og slæbesugning i de samme delområder inden for det enkelte råstofområde. Det er korrekt, at stiksugning lokalt i de dybeste dele af sugehullerne kan mindske muligheden for slæbesugning, men stiksugning påvirker typisk mindre dele af indvindingsområderne, hvorved der er rig mulighed for slæbesugning på større uberørte havbundsarealer uden for

stiksugningshullerne i øvrige dele af råstofområderne. Der er entydig evidens for sameksistens mellem slæbe- og stiksugning fra fællesområder i Danmark f.eks. Grønnerevle, Bolsaks og Karrebæksmunde. Herudover indhenter RN pt. sand fra fællesområder, hvor der er tilladelse til og forekommer eller har forekommet stiksugning i de fleste områder. Det er således muligt for stik- og slæbesugning at sameksistere i fællesområderne, som det har været tilfældet de sidste mange årtier. Ansøger mener, derfor det er en kraftig overdrivelse at påstå at stiksugning gør slæbesugning umuligt, hvilket modbevises af RN's egen forretning, som henter sand i fællesområder med stiksugehuller i forvejen.

Sibelco sælger ikke kvalitetssand som ballast, men som industrimineral, hvor kunden er afhængig af sandets kemiske sammensætning. Sandet til betonindustrien sælges til fremstilling af cement, ikke som ballast til betonproduktion.

For at kunne fremstille sandprodukter med høje kvalitetskrav skal sandsugning kunne foretages i flere forskellige indvindingsområder. Sandets kemiske sammensætning og kornstørrelsesfordeling varierer mellem de forskellige områder. Derfor kan ét enkelt indvindingsområde ikke anvendes – der er behov for flere områder for at opnå den rette blanding til de forskellige sandprodukter.

Sibelcos synspunkt er, at virksomheder, som ikke har behov for kvalitetssand, er velkomne til at søge tilladelse inden for de øvrige indvindingsområder på Rønne Banke til deres egne formål, forudsat at sandsugning til opfyldningssand godkendes.

For at sikre en ansvarlig udnyttelse af naturressourcer bør kvalitetssand anvendes til de specifikke formål, hvor sand med den rette kvalitet er nødvendig – med hensyn til kemisk sammensætning og kornfordeling. Til andre formål, hvor der ikke stilles særlige krav til sandets kemiske sammensætning eller kornfordeling, bør der anvendes andre indvindingsområder.

De virksomheder, der har behov for kvalitetssand, udtager ofte mindre mængder pr. år og har et stort behov for at kunne stole på, at ressourcen er tilgængelig i hele tilladelsesperioden. Det er både økonomisk og tidsmæssigt meget krævende at gennemføre en tilladelsesproces, og virksomheden skal kunne have tillid til, at den ansøgte ressource er tilgængelig, når tilladelsen gives.

Som nævnt byder Sibelco andre virksomheder velkommen til at ansøge om tilladelse til sandsugning i de øvrige indvindingsområder på Rønne Banke til deres egne behov, med godkendelse af sandsugning til opfyldningssand. Alternativt kan der ansøges om bygherreområder til specifikke større anlægsprojekter, hvilket muliggør en sund konkurrence fremadrettet. Dette sikrer også, at sandet anvendes til det rette formål, hvilket fremmer en ansvarlig forvaltning af naturressourcerne.

Det er korrekt, at størstedelen af al indvundet sand i Danmark sker ved slæbesugning. Denne metode anvendes dog primært, når sandet skal bruges til opfyldningsprojekter, hvor sandets kvalitet er af mindre betydning. Til indvinding af kvalitetssand kan slæbesugning typisk ikke anvendes.

Det er korrekt, at stiksugning medfører frembringelse af kegleformede huller i havbunden, som kan være flere meter dybe (på nuværende tidspunkt op til 1-8 m i fællesområdet. Stiksugning påvirker generelt små havbundsarealer og ved stiksugning efterlades større områder af havbunden inden for ansøgningsområdet som uberørt.

I de supplerende oplysninger til ansøgningen forekommer der detaljerede vurderinger af dybdepåvirkning, substrattypen påvirkning, risiko for iltsvindshændelser mm. Vurderingen i ansøgningsmaterialet er baseret på et solidt datagrundlag, som i alle tilfælde inkluderer stiksugning.

Der henvises i øvrigt til den sammenfattende vurdering i MKR (se kapitel 11), hvor det baseret på et solidt datagrundlag vurderes, at den ansøgte indvindingsaktivitet herunder også stiksugning, ikke medføre væsentlige negative påvirkninger af områdets natur- og miljøforhold på kort eller lang sigt hverken i ansøgningsområdet, påvirkningszonen eller i havområdet uden for.

Det er for Klintegrund vurderet, at der lokalt sker en stigning i forekomsten af sten på havbunden (substrattype 2-4) eller blottede klipper (sedimentært grundfjeld), men substrattype 1b vil fortsat dominere havbunden inden for arealet for den kortlagte ressource. Der sker således ikke en væsentlig ændring af substrattyperne i området som følge af den ansøgte indvinding, men derimod en lille, ikke væsentlig substratændring. Substrattypen vil desuden kun potentielt ændres i de mest indvindingspåvirkede områder af havbunden inden for den kortlagte ressource.

De naturlige sedimentdynamiske forhold i området medfører, at spor i havbunden efter råstofindvinding over tid vil helt eller delvist udjævnes. Spor fra stiksugning (maksimalt op til 8 m dybde sugehuller) vil kun delvist udjævnes (langvarig eller permanent påvirkning, >10-20 år). Det vurderes, at de største sugehuller, der er omkring 5-8 meter dybe, som udgangspunkt som følge af de dynamiske forhold i området, ikke genetableres til oprindelig tilstand (irreversibel). Havbundskoten i bunden af sugehullerne vil dog forventeligt gradvist øges som følge af sedimentdynamikken, selvom fuld genetablering ikke opnås.

Jævnfør s. 14 i supplerende oplysninger: Iltsvindsrisikoen i bunden af sugehullerne er generelt lav pga. generel strøm og opblanding af vandsøjlen på den højereliggende del af Rønne Banke, hvor ansøgningsområdet ligger. Det kan dog ikke udelukkes, at der kan forekomme iltsvind lokalt i bunden af de dybeste sugehuller, hvis der sker en lokal ophobning af organisk materiale her. Bemærk at der ikke er observeret iltsvind eller tegn på iltsvind (set i lyset af sunde bestande af bunddyr og planter), som følge af indvinding i de to miljøundersøgelser fra ansøgningsområdet og påvirkningszonen (2022 (WSP) og 2018 (Rambøll)). Ligesom der ikke er observeret ophobning af organisk materiale i bunden af sugehullerne, som består af sand, småsten og kul (se Figur 6). Der er redegjort i stor detalje for sugehuls og iltsvindsproblematikken i både MRK og i særdeleshed i det supplerende notat. Risikoen for iltsvind i området er meget lille, da sugehulsområdet er stort og åbent med god vandudskiftning, og

da der ikke er ret mange makroalger og dermed en meget lille organisk pulje til rådighed for ophobning på havbunden. Ligesom den tidligere indvinding og de nuværende sugehuller ikke har ophobning af organisk materiale på havbunden.

Herudover må det stå for RN's egen uvidenhed at påstå, at råstofindvindingen er skyld i iltsvind i Køge Bugt generelt og ikke kun i nogle få sugehuller. Jf. WSP's notat for 548-AA Køge Bugt er det meget sjældent, der måles iltsvind i Køge Bugt, da det er en lavvandet Bugt med god bølgeopblanding af vandsøjlen (WSP 2025). Gennemgang af samtlige iltrapporter fra NOVANA-programmet fra Køge Bugt viser, at der er forekommet iltsvind (0-2 mgO₂/l) i 3 ud af 59 målinger i iltrapporterne fra perioden 1997-2024 (1. sept 2003, 9. sept 2004, aug. 2007). Desuden skal det påpeges, at der ikke er evidens for at sige, at råstofindvinding er den afgørende faktor, der er skyld i de få tilfælde af iltsvind i Køge Bugt.

RN's behov for fyldsand kan opfyldes uden problemer ved at RN og deres kunder selv betaler for udarbejdelse af ansøgning om indvindingstilladelse, MKR, efterforskningsrapport mm. for de fællesområder de ønsker at bruge, hvoraf en stor andel udløber for tilladelse indenfor de næste par år. Hvilket gør det endnu vigtigere for de indvindere, som har afholdt udgifterne ved at åbne områderne, at der bliver sat begrænsninger på fyldsandet, så RN ikke tømmer områderne med kvalitetsmaterialer til opfyldningsprojekter.

I henhold til punkt 5 af høringssvaret påpeger Ansøger, at Sibelco betaler råvaregebyrer og -afgifter i henhold til dansk lovgivning."

Bemærkninger til høringssvar fra Etablissement- og Terrænkommendoen:

"1. Sibelco Nordic A/S er opmærksom på, at de ansøgte indvindingsområder er sammenfaldende med et af Forsvarets øvelses- og skydeområder syd for Bornholm.

2. Sibelco Nordic A/S er opmærksom på, at såfremt der bliver identificeret/forekommer fund af ueksploderet ammunition eller lignende farlige genstande, skal arbejdet straks indstilles, og der skal tages kontakt til Søværnskommandoen jævnfør BEK 1229 af 03/10/2023 § 9 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande. Derudover er Ansøger klar over, at tilladelser samt kontaktoplysninger på firma/skibe, som skal udføre arbejdet, skal være tilgængelig for Søværnskommandoen, NMOC."

Bemærkninger til høringssvar fra Sikre Farvande, Beredskabsstyrelsen:

"Sibelco Nordic A/S er opmærksom på, at ansøgningsområdet overlapper med et af Forsvarets øvelses- og skydeområder syd for Bornholm. Dette er behandlet separat ovenfor i besvarelsen af høringssvar fra Etablissement- og Terrænkommendoen (se høringssvar og besvarelse ovenfor).

Påvirkning af kabler i forbindelse med ansøgte indvinding er behandlet i detaljer i miljøkonsekvensvurderingen. Baltic Pipe gasledning ligger syd for området og påvirkes ikke. ' Et telekommunikationskabel (Baltica) overlapper ansøgningsområdet (Submarine Cable Map, 2022). Placeringen af kablet er dog usikkert og ifølge søkort er nærmeste kabel lokaliseret ca. 1,4 km øst for

ansøgningsområdet. Det skal bemærkes, at Sibelco ikke har kendskab til konflikter med kabler på Bakkegrund Syd trods langvarig indvinding i fællesområde 526-IA. Det indikerer, at kablet med stor sandsynlig ligger uden for ansøgningsområdet.

Sibelco Nordic A/S er bekendt med regler i kabelbekendtgørelsen (BEK nr. 939 af 27/11/1992) vedr. beskyttelseszoner langs kabler. Ved fund af kabler under indvinding vil Søværnets Operative straks blive underrettet. Ved skade el.lign. på kabler vil positionen blive bestemt og afmærket i overensstemmelse med bestemmelser i kabelbekendtgørelsen.

Sibelco Nordic A/S har noteret sig, at Sikre Farvande ikke har nogen indsigelser for høring om råstofindvinding i fællesområde 526-IA Bakkegrund Syd og ikke har bemærkninger til det nævnte overlap med sejladskorridor S11 i Havplanen.”

Bemærkninger til høringssvar fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsen:

”Sibelco Nordic A/S er noteret om, at Landbrugs- og Fiskeristyrelsen ikke har nogen bemærkninger til ansøgte.”